

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

**Global
Communities**
Partners for Good

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН ЗОЛОТОПОТІЦЬКОЇ ОТГ 2019 РІК

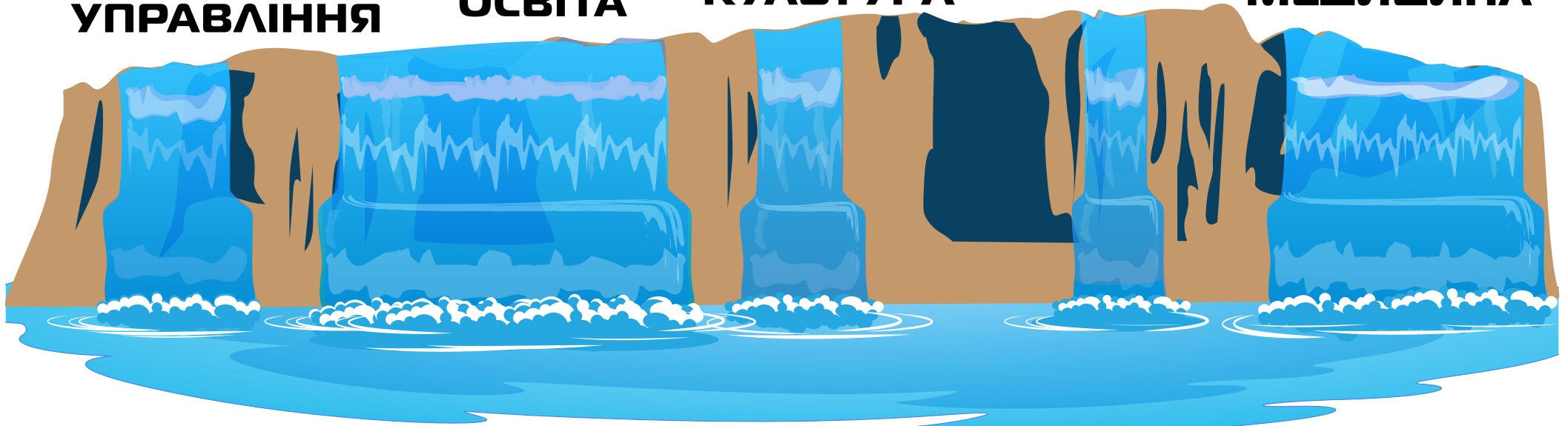
**АПАРАТ
УПРАВЛІННЯ**

ОСВІТА

КУЛЬТУРА

ЖКГ

МЕДИЦИНА

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

ВСТУП

Шановні мешканці Золотопотіцької громади! Наша селищна рада спільно з Партнерством «За прозорі місцеві бюджети» вже вдруге підготувала інформацію про бюджет нашої громади. Відкритість бюджетної інформація це запорука прозорості влади. Коли ми знатимемо скільки ми заробляємо і куди витрачаємо, то зрозуміємо що бюджету, на жаль, не вистачає на всі наші потреби. Сподіваємось, що «Бюджет для громадян Золотопотіцької ОТГ», який ви тримає в руках, спонукає вас до активного обговорення формування бюджету на наступний рік.

Золотопотіцька селищна рада

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет

громади – це кошти всіх її мешканців, і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратить. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього, затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад,

передача коштів районній лікарні на лікування жителів громади - з селищного в районний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на 1 рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Разом 5. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проект рішення

про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Проект бюджету розглядається та затверджується на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення та бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятися звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ.

РОЗГЛЯД ТА ПРИЙНЯТТЯ

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

ТРАВЕНЬ – ЖОВТЕНЬ

ЛИСТОПАД – 25 ГРУДНЯ

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

СІЧЕНЬ – ГРУДЕНЬ

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Подати проект на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

ЛИПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

СІЧЕНЬ – 15 БЕРЕЗНЯ

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

ЗВІТУВАННЯ

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

ПРАЦЕЗДАТНЕ НАСЕЛЕННЯ

6 478

**НАСЕЛЕННЯ
10 938**

ПРАЦЕВЛАШТОВАНЕ НАСЕЛЕННЯ

1 641

ШКОЛИ 11

**ДИТЯЧІ
САДКИ 11**

**ЗАКЛАДІВ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я 12**

РОЗПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ГАЛУЗЯМИ

**СІЛЬСЬКЕ
ГОСПОДАРСТВО**

264

ПРОМИСЛОВІСТЬ

89

ЗЕМЛЯ С/Г ПРИЗНАЧЕННЯ

8 036 га

ПРОТЯЖНІСТЬ ТА СТАН ДОРІГ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ РЕМОНТУ

**КАПІТАЛЬНИЙ
РЕМОНТ**

6 км

**ПОТОЧНИЙ
РЕМОНТ**

23 км

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

ПРІОРИТЕТ

01

ПРІОРИТЕТ

КОНКУРЕНТО-СПРОМОЖНА ЕКОНОМІКА

- Стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу;
- Розвиток системи інвестиційного маркетингу;
- Підвищення туристично-рекреаційного потенціалу.

ПРІОРИТЕТ

02

ПРІОРИТЕТ

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ

- Покращення освітніх послуг;
- Підвищення соціальних стандартів життя громади;
- Впровадження інтеграційної політики громади;
- Розвиток механізмів залучення громадськості до управління громадою.

ПРІОРИТЕТ

03

ПРІОРИТЕТ

КОМФОРТНЕ ЕКОЛОГІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

- Впровадження системи управління відходами;
- Розвиток інфраструктури водопостачання та очистки стічних вод;
- Розвиток системи благоустрою громади;
- Забезпечення енергоефективності.

Як були враховані пропозиції громадян, подані до проекту бюджету на 2019 р.

В листопаді минулого року в селищі проводилась акція «Впливай на бюджет своєї громади». Під час акції мешканці отримали «Бюджет для громадян Золотопотіцької селищної ради за 2018» також було надано 7 пропозицій до бюджету селища на 2019 рік. Більшість з них стосувалась покращення матеріального становища садочку та закладів культури громади. Сподіваємось, що цього року мешканці активніше надаватимуть пропозиції до бюджету нашої громади!

Перелік пропозицій, які були підтримані:

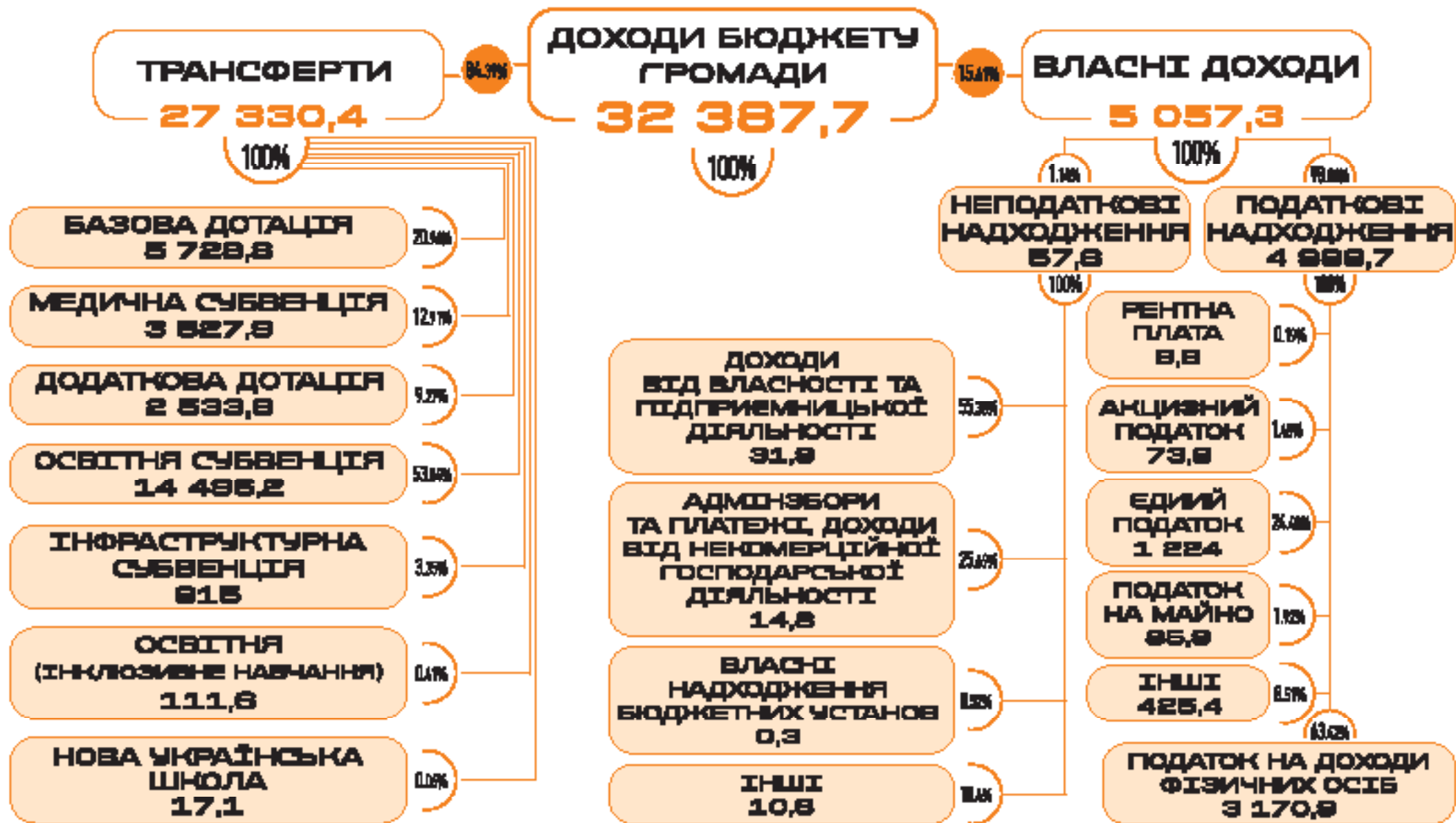
1. Провести благоустрій центральної частини селища (подано в заявку в програму DOBRE на створення громадського простору в центральній частині селища, розроблено проектну документацію, прийнято рішення сесії про співфінансування 15% вартості робіт).
2. Налагодити вивіз сміття в селищі (створено комунальне підприємство, заключаються угоди на вивіз сміття).
3. Покращення матеріально-технічного забезпечення ДНЗ. В бюджеті на 2019 рік передбачено 60 тис. грн. на поточні ремонти та 50 тис. грн. на предмети, матеріали та обладнання садочку.
4. Виділити додаткові кошти на розвиток бібліотеки смт. Золотий Потік. Цьогоріч виділено на утримання бібліотеки 26 тис. грн.

Перелік пропозицій, які не були підтримані:

1. Провести ремонт доріг в селищі та громаді (частково виконано).

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Бюджет нашої громади становить більш ніж 32 млн. грн. З них близько 84% це трансферти з державного бюджету, а 16% – це власні доходи громади. Серед власних надходжень найбільшу суму коштів ми отримуємо від податку на доходи фізичних осіб – 3,1 млн. грн (63% від усіх власних надходжень) та єдиного податку – 1,2 млн.грн (24%).

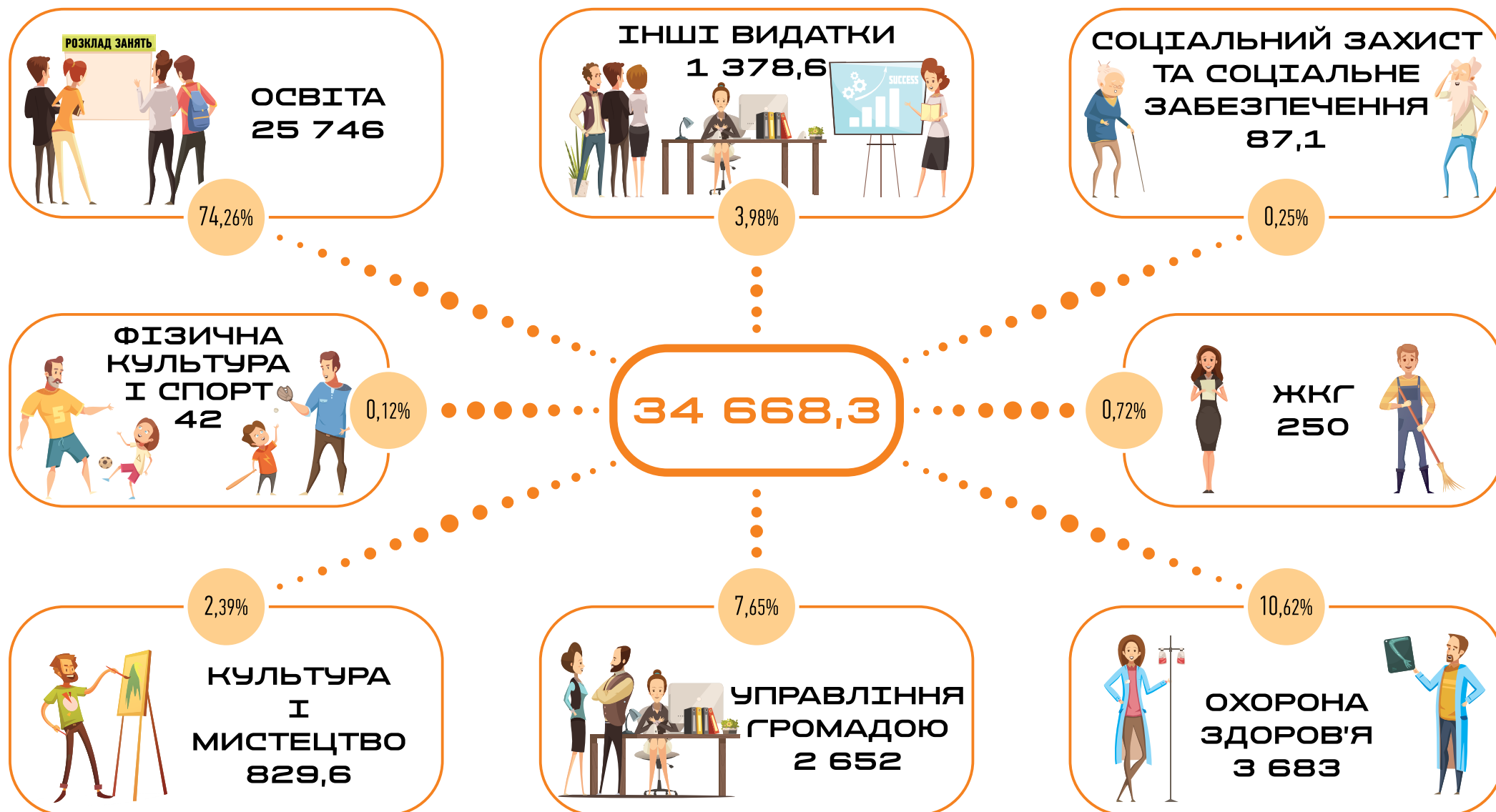

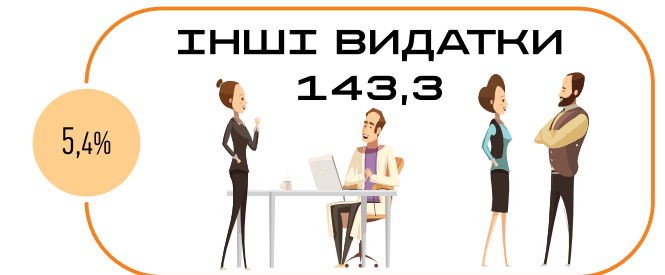
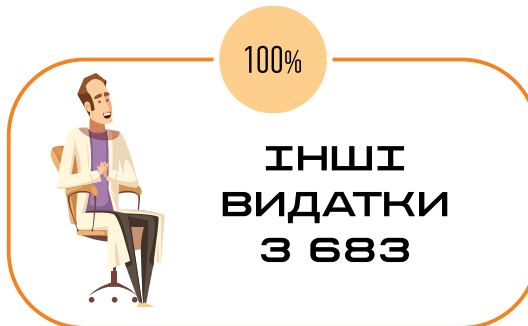
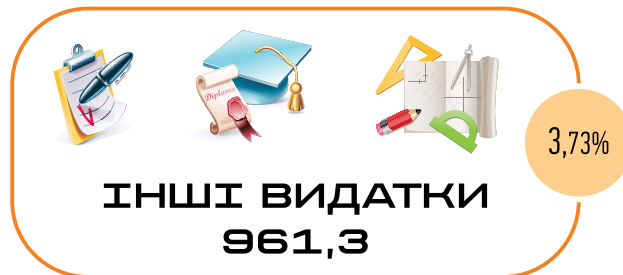
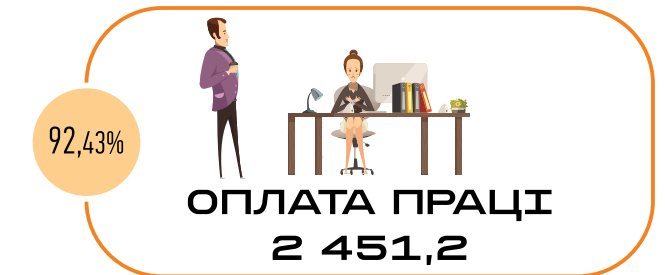
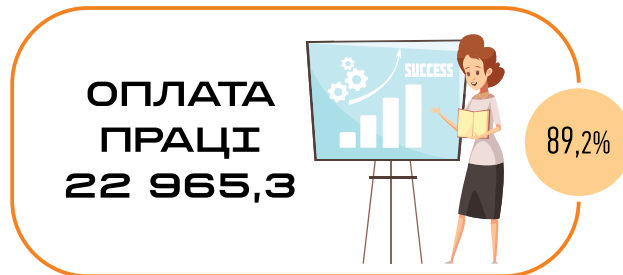
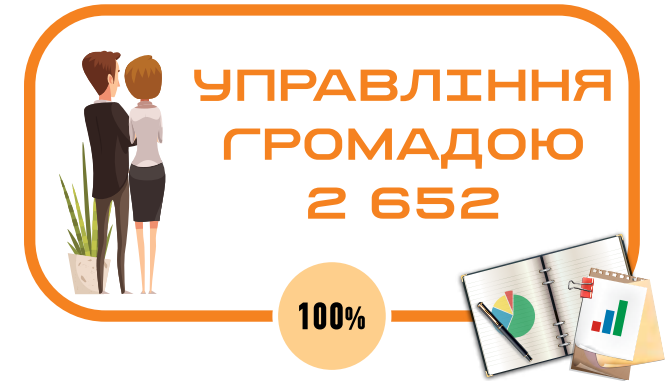
КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Серед пріоритетів нашої громади є забезпечення якісного життя (покращення освітніх послуг та забезпечення соціальних стандартів). Саме тому найбільше коштів наша громада витрачає на освіту – 25,7 млн. грн (74%) та на охорону здоров'я – 3,6 млн. грн (10,6%).

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ ЗА ГАЛУЗЯМИ (тис. грн)

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ (тис. грн)

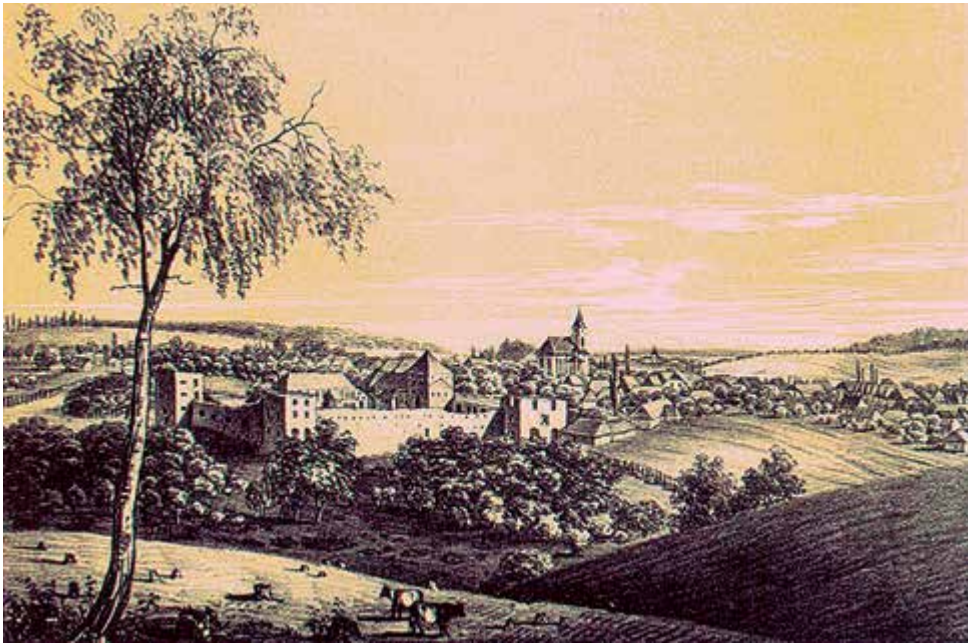
ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ (тис. грн)

ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ЗАКЛАД	КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ	ВИДАТКИ НА 1 УЧНЯ	ВИДАТКІВ НА ЗАКЛАД
Возилівська ЗОШ	120	19,47	2 335,9
Сновидівська ЗОШ	256	11,89	3 043,4
Золотопотіцька ЗОШ	303	13,63	4 129,6
Соколівська ЗОШ	272	14,32	3 893,7
Костільницька ЗОШ	119	15,43	1 836,7
Миколаївська ЗОШ	69	22,62	1 560,9
Скоморська ЗОШ	97	17,99	1 745,2
Русилівська ЗОШ	13	27,04	351,5
Рублинська ЗОШ	35	13,63	477
Сокілецька ЗОШ	7	35,70	249,9
Губинська ЗОШ	5	44,36	221,8

ДОШКІЛЬНИЙ ЗАКЛАД	КІЛ-ТЬ ДІТЕЙ	НА 1 ДИТИНУ	НА ЗАКЛАД
Возилівська ДНЗ	37	9,09	336,3
Сновидівська ДНЗ	72	5,45	392,2
Золотопотіцька ДНЗ	82	10,88	891,9
Соколівська ДНЗ	18	15,94	287
Костільницька ДНЗ	25	11,22	280,4
Миколаївська ДНЗ	16	19,08	305,3
Скоморська ДНЗ	19	15,25	289,8
Русилівська ДНЗ	11	12,32	135,5
Рублинська ДНЗ	8	18,95	151,6
Сокілецька ДНЗ	5	24,18	120,9
Губинська ДНЗ	4	29,98	119,9

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Розмір фінансування в 2019 р. тис. грн.	
Капітальний ремонт будівлі центру позашкільної роботи з учнівською молоддю	1417,9
Реконструкція частини нежитлової будівлі адмінприміщень центру позашкільної роботи з учнівською молоддю	1328

Контактна інформація:

Адреса: 48451, Тернопільська обл., Буцацький р-н, смт Золотий Потік, вул. Д.Галицького, буд. 107

Графік роботи: пн-пт 8:00-17:00

E-Mail адреса: 04392735@mail.gov.ua

Контактні телефони: (03544) 3-10-42, (03544) 3-10-31

Наклад 1000 прим.